

**UCHWAŁA NR L/326/22  
RADY GMINY SOMIANKA**

z dnia 29 grudnia 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,  
Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Somianka na rok 2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022r., poz. 559, z późn. zm.), art. 4<sup>1</sup> ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r. poz. 1119 z późn. zm.), art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r. poz. 2050 z późn. zm.), Rada Gminy Somianka uchwala, co następuje:

**§ 1.** Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Somianka na 2023r. stanowiący załącznik do uchwały.

**§ 2.** Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

**§ 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023r.

Przewodniczący Rady Gminy

**Krzysztof Jan Rakowski**

**Załącznik  
do Uchwały Nr L/326/22  
Rady Gminy Somianka  
z dnia 29 grudnia 2022 r.**



**GMINNY PROGRAM**  
**Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,**  
**Przeciwdziałania Narkomanii**  
**w Gminie Somianka na 2023 rok**

## Wstęp

Alkoholizm, narkomania, uzależnienia behawioralne stanowią wyzwania cywilizacyjne o zasięgu globalnym. Problematyka uzależnień nie ogranicza się jedynie do samego faktu uzależnienia bądź zagrożenia uzależnieniem, to problem, który zaburza całość funkcjonowania danej rodziny. Uzależnienie w sposób istotny wpływa na zdrowie fizyczne i psychiczne, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, uzależnionych ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych tj. przestępczość, ubóstwo, przemoc w rodzinie, wypadki samochodowe i winno być przedmiotem troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej.

Problematyka uzależnień wymaga podejścia interdyscyplinarnego, a wszelkie podejmowane w jej ramach działania powinny mieć charakter długofalowy

Koniecznym jest, aby wszelkie działania profilaktyczne w dalszym ciągu były kierowane do dzieci i młodzieży, którzy w okresie dorastania mogą być szczególnie podatni na negatywne wpływy otoczenia. Należy również zauważyć, że deficyty jednej grupy społecznej, zakłócają funkcjonowanie całej społeczności lokalnej. Konieczne jest zatem traktowanie problemu alkoholizmu, narkomanii, uzależnień behawioralnych w kontekście szeroko pojętej polityki społecznej.

Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom należy do istotnych działań podejmowanych przez gminy.

## I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii, uzależnieniom behawioralnym na terenie gminy Somianka.

Stanowi kontynuację działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień realizowanych w Gminie Somianka w latach ubiegłych, a obowiązek jego uchwalenia przez radę gminy wynika z art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Program określa cele i zadania w zakresie profilaktyki oraz rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz występowania uzależnień behawioralnych.

Program został opracowany zgodnie z treścią ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii oraz z godnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025.

W zadaniach Programu uwzględniono problematykę uzależnień behawioralnych, przez które rozumie się zaburzenia zachowania o charakterze nałogowym, niezwiązane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, które wiążą się z odczuwaniem przymusu i brakiem kontroli nad wykonywaniem określonej czynności oraz kontynuowaniem jej mimo negatywnych konsekwencji dla jednostki oraz dla jej otoczenia.

Program ten jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań profilaktycznych, naprawczych, oraz zmierzających do zapobiegania i ograniczenia występowania problemów związanych bezpośrednio z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców gminy Somianka.

Stanowi opis działań gminy w obszarze tych zagadnień społecznych, które będą realizowane w 2023r. Obejmuje działania profilaktyczne oraz pomocowe skierowane do dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości ich realizowania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii tworzy się w celu zwalczania zagrożeń funkcjonowania społecznego i ekonomicznego gminy wynikających z nadużywania alkoholu a w szczególności poprawy kondycji zdrowotnej, psychicznej i moralnej mieszkańców gminy. Przeciwdziałanie tym zagrożeniom wymaga systematycznej i dobrze zorganizowanej działalności w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym.

## II. PODSTAWY PRAWNE

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

## III. GŁÓWNY CEL PROGRAMU

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii określa zakres i formę zadań realizowanych jako zadanie własne gminy.

Jego nadrzędnym celem jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych, zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów, a także zmniejszania rozmiarów problemów już istniejących. Program na 2023 rok jest kontynuacją wielokierunkowych działań na rzecz zapobiegania uzależnieniom od alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych w społeczności lokalnej, rozwoju systemu wsparcia dla osób uzależnionych i ich bliskich oraz ograniczenie szkód zdrowotnych, społecznych i zaburzeń życia rodzinnego, których źródłem jest używanie w/w środków.

### 2. Cele operacyjne programu.

1. Ograniczenie spożycia napojów alkoholowych.
2. Wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki w szczególności do dzieci i młodzieży.
3. Kompleksowe działania profilaktyczne kierowane do dorosłych.
4. Udostępnianie informacji nt. leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych.

### Cel główny realizowany będzie w obszarach:

**1. Profilaktyki uniwersalnej** - adresowanej do wszystkich mieszkańców gminy Somianka (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zachowani związanych z uzależnieniami behawioralnymi.

**2. Profilaktyki selektywnej** - adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

**3. Profilaktyki wskazującej** - adresowanej do grup lub osób, które wykazują symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia, redukcja szkód.

**4. Terapii** - obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem.

**5. Rehabilitacji** - readaptacja społeczna poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne.

## **IV. REALIZACJA DZIAŁAŃ**

### **Zadanie 1.**

#### **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu**

##### **Realizację wymienionego zadania planuje się poprzez:**

1. Prowadzenie działań informacyjnych skierowanych do osób uzależnionych o możliwościach uzyskania wsparcia na terenie gminy, powiatu i w najbliższej położonych specjalistycznych placówkach poprzez zamieszczanie informacji na stronach Urzędu Gminy Somianka;
2. Realizację programów edukacyjnych oraz programów promocji zdrowia w przedszkolach i szkołach na terenie gminy;
3. Działalność edukacyjna dla osób i rodzin z problemem uzależnienia w celu rozpoznania uzależnienia i współuzależnienia oraz zbudowania motywacji do podjęcia terapii;
4. Kontynuację pracy zespołu do przeprowadzania rozmów motywacyjnych z osobami uzależnionymi od alkoholu mających na celu zmotywowanie osób uzależnionych do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego;
5. Zachęcanie osób uzależnionych do korzystania z usług Poradni Leczenia Uzależnień w Wyszkanie, udziału w mityngach grup AA;
6. Kierowanie zleceń do biegłego sądowego celem przeprowadzenia badań i wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w stosunku do osób, które swym zachowaniem zakłócają spokój lub porządek publiczny, powodują rozkład życia rodzinnego, uchylają się od pracy, demoralizują małoletnich;
7. Kierowanie wniosków do sądu w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu i uchylających się od podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego, o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego, ustanowienia nadzoru kuratora na czas trwania obowiązku leczenia i ustalenia zakładu leczniczego;
8. Zakup, wykonanie i dystrybucja materiałów edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych dotyczących tematyki uzależnień i zachowań ryzykownych- ilość zakupionych materiałów;
9. Upowszechnianie wiedzy dotyczącej uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie/dystrybuowanie materiałów informacyjno – edukacyjnych oraz prowadzenie kampanii społecznych;
10. Podnoszenie kompetencji osób uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych;
11. Prowadzenie zajęć profilaktycznych z wykorzystaniem posiadanych materiałów edukacyjnych, które posłużą jako materiał metodyczny do prowadzonej w świetlicach działalności profilaktycznej w zakresie zagrożeń wynikających z różnych uzależnień;
12. Wspieranie szkolnych programów profilaktycznych adresowanych do uczniów;
13. Upowszechnianie informacji dot. adresów instytucji i miejsc, gdzie można uzyskać bezpłatną pomoc psychologiczną w konkretnych sytuacjach życiowych;
14. Przeprowadzenie analizy, sporządzenie raportu diagnostycznego na temat problemów alkoholowych i innych uzależnień na terenie Gminy Somianka;
15. Szkolenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz opiekunów świetlic;

### **Zadanie 2.**

#### **Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:**

##### **Realizacja wymienionego zadania może odbywać się w szczególności poprzez:**

1. Prowadzenie edukacji społecznej na temat uzależnień, zjawiska przemocy i możliwości uzyskania pomocy oraz sposobów reagowania na przemoc (zakup i dystrybucja materiałów informacyjno - edukacyjnych tj. broszury, ulotki, plakaty, filmy, książki i inne publikacje oraz prenumeraty dotyczące problematyki alkoholowej i uzależnień);
2. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie poprzez organizację i/lub dofinansowanie szkoleń i podnoszenie kwalifikacji służb, instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w

- rodzinie;
3. Przyjmowanie wniosków od najbliższych członków rodzin, sąsiadów, znajomych osób uzależnionych od alkoholu a także pracowników GOPS-u, Policji i zapraszanie osób uzależnionych od alkoholu na rozmowy motywacyjne;
  4. Prowadzenie rozmów z członkami rodzin osób uzależnionych od alkoholu mających na celu „wyjście” ze współuzależnienia, zrozumienie alkoholizmu jako choroby i motywowanie swym postępowaniem osobę uzależnioną od alkoholu do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego;
  5. Udzielanie informacji o możliwości uzyskania świadczeń alimentacyjnych i pisanie pozwu o alimenty;
  6. Udzielanie osobom współuzależnionym pomocy prawnej – bezpłatna usługa dyżurującego w Urzędzie Gminy radcy prawnego;
  7. Zachęcanie do korzystania z pomocy psychologicznej Poradni Leczenia Uzależnień funkcjonujących w pobliskich miastach;
  8. Zachęcanie do udziału w grupach samopomocowych, oraz w grupie terapeutycznej dla członków rodzin osób uzależnionych organizowanej przez Poradnię Leczenia Uzależnień w Wyszkowie;
  9. Zachęcanie do korzystania ze wsparcia Gminnego Punktu Promocji Zdrowia i Profilaktyki w Wyszkowie w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przed przemocą;
  10. Objęcie rodzin znajdujących się w bardzo trudnej sytuacji materialnej i kwalifikujących się do przyznania świadczeń z funduszu GOPS – pomocą materialną;
  11. Dofinansowanie dożywiania dla dzieci z rodzin patologicznych i dotkniętych ubóstwem;
  12. Współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
  13. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych i ich rodzin poprzez działalność edukacyjną i integrację społeczną, w tym organizacja imprez, wyjazdów trzeźwościowych itp;

### **Zadanie 3.**

#### **Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci / młodzieży;**

W ramach tego zadania planuje się działania informacyjno - edukacyjne w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu, używania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych skierowane do ogółu mieszkańców Gminy Somianka, ale przede wszystkim do dzieci i młodzieży;

Ta forma działalności będzie realizowana w Gminie Somianka przez świetlice wiejskie, placówki oświatowe.

Świetlice wiejskie, przy współpracy z pracownikami filii bibliotecznych, pracownikami Gminnego Ośrodka Kultury oraz szkołami podstawowymi i przedszkolami będą podejmowały działania informacyjno-edukacyjne mające na celu opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej, wspieranie abstynencji oraz przygotowanie młodego człowieka do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z uzależnieniami, promowanie odpowiednich wzorców życia rodzinnego (opartych na wzajemnej pomocy, szacunku, partnerstwie, umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy.), jak również promocja zdrowego stylu życia wolnego oraz inicjatywy na rzecz przeciwdziałania negatywnym skutkom uzależnienia od alkoholu, substancji psychoaktywnych.

Działania skierowane do rodziców i opiekunów będą miały na celu przede wszystkim zwiększenie świadomości w zakresie zagrożeń wynikających z używania alkoholu i narkotyków przez młodych ludzi oraz innych uzależnień behawioralnych.

Przez uczestnictwo w zajęciach organizowanych przez świetlice, Gminny Ośrodek Kultury, dzieci i młodzież będą nabywać umiejętności prawidłowego organizowania sobie czasu wolnego, rozwijania własnych zainteresowań, utrwalania umiejętności interpersonalnych i pozytywnych postaw w grupie.

Merytoryczna działalność świetlic wiejskich w zakresie realizacji Programu zostaje powierzona Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Somiance.

Środki finansowe na finansowanie działalności świetlic w zakresie merytorycznej realizacji Programu i zatrudnienie opiekunów świetlic (na wynagrodzenia wynikające z umów zlecenia) zostaną przekazane

Gminnemu Ośrodkowi Kultury w formie dotacji celowej.

**Realizacja wymienionego zadania może odbywać się poprzez:**

1. Organizację zajęć m.in. tematycznych, sportowych, jako integralny element programu profilaktycznego, uwzględniającego zagadnienia związane ze zdrowym stylem życia w szczególności dla dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki uzależnień uniwersalnej, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia.
2. Organizację wycieczki letniej oraz zimowej (półkolonie) z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży w zakresie organizacji różnych form zagospodarowania czasu wolnego, promujących zdrowy styl życia i aktywny styl życia w ramach profilaktyki uzależnień, o których mowa w Narodowym Programie Zdrowia.
3. Organizowanie, współorganizowanie konkursów o tematyce profilaktycznej skierowanych do dzieci i młodzieży z terenu gminy Somianka.
4. Organizowanie zajęć artystycznych opartych w szczególności o rękodzieło i techniki plastyczne, dofinansowywanie różnych form wycieczki i opieki nad dziećmi z okresie ferii i wakacji.
5. Promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia w szczególności poprzez: organizowanie imprez rodzinnych, festynów, organizację kampanii edukacyjnych.
6. Organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych, co zwiększa skuteczność w przestrzeganiu prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z założeniami Narodowego Programu Zdrowia.
7. Doposażenie miejsc (świetlic) do prowadzenia zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych w ramach konstruktywnego spędzania czasu wolnego.
8. Wspieranie projektów propagujących zdrowy, bez używek oraz agresji i przemocy styl życia.
9. Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach.

Szczegółowe plany zajęć świetlic wiejskich funkcjonujących na terenie gminy Somianka dostępne będą na stronie internetowej urzędu gminy i na facebooku Gminnego Ośrodka Kultury w Somiance.

**W zakresie profilaktyki szkolnej planuje się:**

1. Organizowanie na terenie wszystkich typów szkół programów profilaktycznych skierowanych bezpośrednio do dzieci i młodzieży. Programy te będą dotyczyły profilaktyki uzależnień od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych. Działania te realizowane będą w ramach edukacji zdrowotnej o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia.
2. Podejmowanie razem ze szkołą działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych (zakup broszur, plakatów, ulotek o treściach edukacyjnych, innych rzeczy o charakterze profilaktycznym itp.) Działania te realizowane będą w ramach edukacji zdrowotnej o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia.
3. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych. Działania te realizowane będą w ramach edukacji zdrowotnej o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia.
4. Organizowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla nauczycieli prowadzących zajęcia profilaktyczne z młodzieżą, rozwijających kompetencje pedagogów. Zadania te są realizowane w ramach edukacji kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień o których mowa w Narodowym Programie Zdrowia.
5. Wspieranie lokalnych i kampanii edukacyjnych związanych tematycznie z profilaktyką zdrowotną (np. Zachowaj Trzeźwy Umysł, happeningi, debaty, festyny). Zadania te są realizowane w ramach profilaktyki uniwersalnej, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia.

**W zakresie działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dorosłych, planuje się:**

1. Inicjowanie przez placówki oświatowe działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowywanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych (propagowanie informacji dotyczących „Pomarańczowej Linii” – telefonu zaufania dla rodziców, których dzieci piją/upijają się).

2. Zakup literatury, broszur, ulotek, plakatów i innych form służących oddziaływaniom profilaktycznym.
3. Organizacja zajęć/ warsztatów podnoszących świadomość w zakresie zdrowotnych, psychologicznych i społecznych konsekwencji stosowania używek (alkoholu, palenia papierosów, uzależnień behawioralnych, eksperymentowania z narkotykami, dopalaczami)

#### **Zadanie 4.**

**Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.**

**Realizacja wymienionego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:**

1. Dofinansowanie podejmowanych przez instytucje działań związanych z:
  - profilaktyką;
  - przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
  - pracą z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.
2. Współpracę z Poradnią Leczenia Uzależnień w Wyszkanie, GPPZiP w Wyszkanie, grupami samopomocowymi w zakresie działań rozwiązywania problemów uzależnień, profilaktyki zdrowotnej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Propagowanie trzeźwości wśród osób potrzebujących wsparcia poprzez nieodpłatne udostępnienie lokalu na organizowanie spotkań, tj. grupa samopomocowa AA.

W 2023r. z funduszu na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii, zaplanowano przekazanie dotacji na udzielanie konsultacji w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przed przemocą w Gminnym Punkcie Promocji Zdrowia i Profilaktyki w Wyszkanie oraz sfinansowanie działalności funkcjonujących świetlic i ich doposażenie w zależności od istniejących potrzeb i możliwości finansowych.

#### **Zadanie 5.**

**Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 (reklama i promocja napojów alkoholowych) i art. 15 (m.in. zakaz sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia) ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.**

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów reklamy napojów alkoholowych Gmina będzie podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny.

**W celu realizacji zadania planuje się:**

1. Systematyczną współpracę z policją i wymiarem sprawiedliwości,
2. Kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie określonym ustawą.
3. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz sprzedaży osobom nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw.
4. Monitorowanie ilości wydanych zezwoleń na sprzedaż i podanie napojów alkoholowych.
5. Monitorowanie zgodności usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 z póź. zm.).
6. Działania edukacyjne skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych;

#### **Zadanie 6.**

**Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ustalanie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży oraz kontrola przestrzegania zasad obrotu tymi napojami.**

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Somiance została powołana na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Somianka.
2. W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:



- inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- współdziałanie z organami samorządu i organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przemocy w rodzinie,
- kontrola przestrzegania zasad i warunków zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, na podstawie upoważnienia wystawionego przez burmistrza w art. 18 ust. 1 i 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Gminy Somianka poprzedzających wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
- współpraca z instytucjami, organizacjami i szkołami w celu diagnozowania oraz zapobiegania zjawiskom patologii i przemocy w rodzinie.

W myśl ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Rada Gminy podjęła stosowne uchwały:

- ograniczającą liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% zawartości alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- ograniczającą liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% zawartości alkoholu do spożycia w miejscu sprzedaży,
- określającą zasady usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie naszej gminy.

Na terenie gminy usytuowanych jest 12<sup>1</sup> punktów sprzedaży napojów alkoholowych (w tym 12 punktów posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % zawartości alkoholu oraz na piwo; 11 punktów posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5 % - 18% zawartości alkoholu oraz 12 punktów posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18%) do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy). Wraz z wejściem w życie zmian do ustawy z dnia 26 października 1982 r. „O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi” Rada Gminy uchwałą nr LII/1302/18 z dnia 24 sierpnia 2018 r. ustaliła na terenie Gminy Somianka maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających:

- 1) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży - 11 zezwoleń;
- 2) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 7 zezwoleń;
- 3) powyżej 18% zawartości alkoholu, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży - 7 zezwoleń;
- 4) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 25 zezwoleń;
- 5) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 23 zezwolenia;
- 6) powyżej 18% zawartości alkoholu, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 23 zezwolenia.

Obecnie sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży prowadzi 3<sup>2</sup> punkty (gastromia) w tym 2<sup>3</sup> punkty posiadają zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% - 18% zawartości alkoholu oraz 2 punkty powyżej 18% zawartości alkoholu.

W myśl ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Rada Gminy uchwałą: Nr LII/303/18 z dnia 24 sierpnia 2018r.; ustaliła następujące zasady usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy:

<sup>1</sup> Dane wg stanu na dzień 19 grudnia 2021r.  
<sup>2</sup> Dane wg stanu na dzień 19 grudnia 2021r.  
<sup>3</sup> Jak wyżej

- 1) punkty sprzedaży i podawania mogą znajdować się w odległości nie mniejszej niż 90 mb od:
  - a) obiektów kultu religijnego, w których regularnie odbywają się zgromadzenia wiernych;
  - b) cmentarzy;
  - c) szkół, żłobków, internatów.
- 2) odległości, o których mowa w pkt 1 mierzone są wzdłuż najkrótszych ciągów komunikacyjnych i pieszych, pomiędzy wejściem do obiektu a wejściem do punktu sprzedaży;
- 3) przez ciągi komunikacyjne rozumie się istniejące drogi, a przez ciągi piesze istniejące chodniki.

## V. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Gminnego Programu są mieszkańcy i mieszkanki Gminy Somianka – **dzieci, młodzież, dorośli, w tym seniorzy**. Gminny Program jest szczególnie skierowany do **rodzin doświadczających przemocy**. Działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej adresowane są głównie do całych grup, w szczególności do **dzieci i młodzieży**, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych ze stosowaniem substancji psychoaktywnych. Działania uprzedzające z zakresu profilaktyki selektywnej skierowane są do **jednostek lub grup zwiększonego ryzyka**, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne, narażone są na większe od przeciętnego niebezpieczeństwo wystąpienia problemów związanych z uzależnieniami i przemocą. Działania powstrzymujące z zakresu profilaktyki wskazującej skierowane są do **jednostek lub grup demonstrujących wczesne symptomy związane z uzależnieniem**. Program adresowany jest także do **osób pijących alkohol i używających narkotyków** w sposób ryzykowny i szkodliwy; **uzależnionych**, którzy wymagają leczenia (działania terapeutyczno-korekcyjne); **utrzymujących abstynencję i współuzależnionych – rodzin i bliskich** (działania wspierające).

## VI. REALIZATORZY PRORGAMU

Za finansową i merytoryczną stronę realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii, odpowiada Wójt Gminy Somianka.

Realizacja programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii wymaga efektywnego współdziałania z organami samorządu terytorialnego, a także Gminnym Ośrodkiem Kultury, świetlicami i filiami bibliotecznymi funkcjonującymi na terenie naszej gminy, Posterunkiem Policji, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, lekarzami, dyrektorami szkół, Poradnią Leczenia Uzależnień w Wyszkwowie, Grupą AA, Sądem Rejonowym w Wyszkwowie, kuratorem zawodowym rejonu Somianka, stacjonarnymi Ośrodkami Terapii i Leczenia Uzależnień i innymi ośrodkami leczenia odwykowego, z którymi Narodowy Fundusz Zdrowia podpisał umowy na refundację kosztów leczenia odwykowego, z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, z ośrodkami wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, realizatorami programów korekcyjno – edukacyjnych w Powiecie, Punktem konsultacyjnym w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki w Wyszkwowie, Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej, PARPA.

Planowanie, koordynację zadań związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii powierzono koordynatorowi ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.

## VII. ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

Podstawowym źródłem finansowania Gminnego Programu są środki pochodzące z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

Całkowity koszt realizacji programu profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii w roku 2023, przewiduje się na kwotę **137.000,00 zł**.

Wydatki związane z realizacją programu są zabezpieczone w budżecie gminy.

## VIII. ZASADY FINANSOWANIA CZŁONKÓW GKRPA

Zgodnie z art. 41 ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w skład gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wchodzi osoby

przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Konieczność ujęcia w Gminnym Programie zasad wynagradzania członków GKRPA nakłada art. 41 ust. 5 ww. ustawy.

W związku z powyższym, ustala się wynagrodzenie w wysokości po 100zł dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- za udział w kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w wyniku, której zostanie skontrolowanych minimum 5 punktów sprzedaży napojów alkoholowych,.

Powyższe wynagrodzenie będzie przysługiwało:

- członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będących jednocześnie pracownikami Urzędu Gminy, Ośrodka Pomocy Społecznej – jeśli posiedzenie odbywać się będzie po godzinach pracy w urzędzie tj. po godz. 16.00 lub w dni wolne od pracy w urzędzie.

## **IX. OCZEKIWANE REZULTATY**

- Zwiększenie wiedzy na temat problemów oraz kosztów społecznych i ekonomicznych związanych z piciem alkoholu,
- Poprawa funkcjonowania zdrowotnego i społecznego osób uzależnionych utrzymujących abstynencję,
- Zwiększenie odsetka osób korzystających z profesjonalnej pomocy w zakresie leczenia uzależnienia i współuzależnienia,
- Zwiększenie świadomości w zakresie profilaktyki uzależnień,
- Zwiększenie udziału w kształtowaniu świadomości i przekonań społecznych w temacie uzależnień, przemocy domowej,
- Upowszechnienie i utrwalanie postaw abstynenckich,
- Umocnienie współpracy lokalnych przedstawicieli instytucji publicznych i środowisk abstynenckich działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Przewodniczący  
Rady Gminy

Krzysztof Jan Rakowski

### **Uzasadnienie**

Zgodnie z art. 4<sup>1</sup> ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Rada Gminy corocznie uchwała gminny program profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi uwzględniający cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii Rada Gminy uchwała Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii uwzględniający cele operacyjne dotyczące przeciwdziałaniu narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Wójt Gminy

**Andrzej Żołyński**